

JERUSALEM

ANACREÒNTICA

T'allargava la càmera: sisplau. Somrients sota el sol i les gavines, sota els déus i la pluja d'or, sota el cel dels teus set anys. Ell a l'europea, ella amb el xal a la turca agombolant-li graciosament el coll, la sina. Els veus dins el vidre, morts i somrients, cementiri del Tots Sants. Feliços. Prems el botó. Per sempre. Et regracien, s'allunyen corrent, abraçats, feliços. Cap a un horitzó dubtós de faules. Les noces, el somris i l'abraçada, el viatge. S'allunyen cap a un horitzó que tu no saps: Anatòlia, Capadòcia, potser el llardós, pudent suburbi d'Istambul. Tal volta la tristesa, tal volta l'abundor, qui sap si el drama. La fotografia en el fons del calaix, a l'àlbum amb fortor de resclosit. L'àlbum polsós, desfent-se sota el sol i les gavines, als encants. Per sempre morts i somrients. Anònims.

(La parella de nuvis, en viatge de noces, t'han demanat amb el gest que els facis una fotografia. Han posat somrients, feliços. T'han donat les gràcies. Tu no veuràs mai la fotografia, ells no llegiran mai aquest poema. Era a l'illa d'Egina, en el Sarònic, sota els déus i la pluja d'or).

ICONÒSTASI

Et barren el pas. Esbarzers i formigues et barren el pas. Es drecen contra tu els rosers que van morir el 1930. Et punxen, et burxen, cerquen la teva sang fresquíssima, vermella. La sang que va vessar-se entre les flors. A la paret daurada, entremig dels pilans de lapislàtzuli, de les lluent esvelteses de malaquita, les imatges, èbries d'encens, tremoloses de cera i diamant, et somriuen malèvoles. Esbarzers i formigues et barren el pas. Xisclaràs, t'ompliràs la boca de pols, rosegaràs macolins. Fins que la nit total proclamarà l'imperi, fins que el vol de rat-penats avançarà per l'entrellum amb incendis i silencis. Tot seguit arribarà l'hora de plorar i fer combat. S'obriran tot seguit les Portes del Senyor.

VALS

Davalles cap al fum, cap a la dolcesa ben ritmada dels estucs. Amb ells, amb elles. En el carrer passes porugues, una toia esfullada, un poc d'oratge. Et creuaves amb ells, amb elles.

Fregadís de seda. El carrer a les set del matí. Ulls baixos. Ells, elles, et portaven de la mà. Boira quotidiana, les esque-nes que es vincen cap a terra. Camines a poc a poc, amb ells, amb elles.

Els morts fressegen pel carrer, a les conques buides espur-nes de frisança. Els morts amb fregadís de seda. Els morts dibuixant-se el perfil a la paret.

Amb ells, amb elles, passeges pel carrer de cap al tard. Giravolt i somris, hores, compassos. Una corda que es trenca en el piano, el temps mesurat definitivament. Els adéus a mig aire. No va més.

Amb ells, amb elles.

CAPITAL DE L'AIRE

El camí és aspre, feixuc i de molt mala petja; tant, que les papallones, esverades, no gosen atansar-se a les flors xopes de rou, com si les corolles amagassin els verins petitons de la basarda. Penses que a cada revolt pot sobtar-te l'angúnia de l'ensurt, i fremeixes tot seguint endavant. La lluna se t'ha girat en contra i els muricecs, sarcàstics, t'esperen en el girant de l'horitzó.

Però altre temps, fa molt de temps, habitares una ciutat com el coixí de l'autumne, una ciutat bastida en l'aire més delicat de les darrerries de setembre. Mai no era de dia ni de nit, un vespre de vellut agombolava immutable els carrers, els palaus, les perspectives, els ponts que s'alçaven, musicals, amb lentitud molt tènue, quan els pètals del son i del somni queien com finíssima nevada.

En aquella ciutat, el vermell, el rosa, el blau cel dels casallots s'emmirallaven al murmuri imperceptible dels canals. Dames i cavallers passaven a poc a poc. Carruatges cap al gran teatre de l'òpera. En aquella ciutat, flors de drap i semprevives.

A la vorera del riu solemniai, horitzontai, lentíssim, verticals d'or, agulles i pinacles. Palau i or en la boirina. El paüau verd clar mirant-se al riu, ales i flaires, oreig, fragància. Soleadat. Només al fons del passadís, entre les ombres i el rajolí de mel del vespre, l'espurneig fugisser d'una cabellera quasi marcida de tan rossa.

En aquella ciutat, just davant del palau, una plaça fent ventall es desplegava. L'arc de triomf, les finestres repetides,

atapeïdes, l'ocre esmortuït de les façanes, i, al bell mig, la columnassa increïble, coronada per l'àngel retòric. Ni una ànima a la plaça. Soledat. Enfora, minúscul, un tramvia passava adesiara.

La ciutat que es va fondre dins la brisa. La ciutat que tornà faula i llegenda. La ciutat que mai més no habitaràs.

En l'aire el miratge.

EXPLICIT FABULA

Desisteixes. Et tombes a la vorera. Les abelletes de la son se't posen a les palpebres, el zumzumeig delicat t'amoroseix l'oïda. T'allargues a poc a poc. Frescor d'església t'agombolla com una música de flauta. L'església al mig del bosc, voltada d'ocelleria, d'ombres lentíssimes del vespre. Església i campana, tal volta un gos als peus, potser la mà a la galta, els ulls de pedra. Desisteixes, et tombes damunt l'herba, l'herba en el cor, a l'esguard, en els racons ombrívols de la boca. La molsa ha començat el seu treball minúscul. Descansas. Ja no hi ha rat-penats en el crepuscle. Ni torrents invasors. Ni lentes venes blaves embolicant-te el cor. Tot just el treball de la molsa. Voldries els grans gestos tràgics. Ja no et calen. Els oblits i les margarides. Cerques el retrovisor, potser l'has desat a qualsevol butxaca de la memòria. Tant se val, desisteixes. Voldries mossegar la terra, foradar la terra amb la llengua, trobar en els plecs més durs de la gorja el crit esfereïdor. Però ja no hi ha morts a l'entrellum ni les aranyes espiant els llavis més tendres. Desisteixes, et tombes a la vorera del camí. Ja et pot passar per damunt el carrerany de les formigues, el guant delicadíssim de la cendra. Ja ets seu. Un gos als peus, la mà a la galta. Ho veus? Era molt fàcil. Com un mocador blanc. Ara ja coneixes la paret. Ja saps que s'ha esborrat darrera tu el ròsec de la memòria, que els escombriaires anivellen amb senzillesa les roderes que deixaves al camí, que les aus rapiseres assenyalen el punt i l'hora en què es trencava —trencaves?— la corda del rellotge. Per sempre ja present d'infinitiu, faula definitiva i oblidada, poses la mà a la galta, clous els ulls. Has perdut el retrovisor. El vel d'Agnès damunt el rostre. Ara ja saps que mai no podràs albirar en l'airecel, esveltes i daurades, surmontades d'arquers, les torres de Jerusalem.